

CDSS — The Calgary Depression Scale for Schizophrenia

CDSS SKÅRINGSVEILEDNING

CDSS er en symptomskala for pasienter med kjent schizofreni som man mistenker å ha fått en depresjon. Skalaen kan også brukes ved andre ikke-afektive psykoser. Målsettingen er å vurdere depressive symptomer til forskjell fra positive, negative og extrapyramidale symptomer. Skalaen gjennomføres som et semistrukturert intervju utført av personale med psykiatrisk utdanning f.eks leger, psykologer, sykepleiere og sosionomer. Spørsmålene gjelder de 2 siste ukene hvis ikke annet er spesifisert. For hvert nytt tema les det første spørsmålet som det står. Bruk de følgende spørsmålene for å klargjøre og nivåbestemme skåringen.

Skalaen er laget for å stille en sikrere diagnose og vurdere behandlingseffekt.

For å vurdere skåringsresultatet henvises til Addington & Addington: Assessing depression in schizophrenia. Brit J Psych 163 (Suppl 22) 39-44.

Backtranslation by Tor Severinsen:

1. DEPRESJON: Hvordan vil du beskrive din sinnsstemning de 2 siste ukene? Har du vært rimelig glad eller har du vært svært deprimert eller nedstemt i det siste? I de siste 2 ukene hvor ofte har du (pasientens egne ord) hver dag? Hele dagen?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Uttrykker noe tristhet eller mismot ved spørsmål.
- 2. Moderat Distinkt deprimert sinnsstemning som har vært opptil 50% av tiden de siste 2 ukene: Til stede daglig.
- 3. Alvorlig Markert depressivt stemningsleie som forekommer daglig mer enn 50 % av tiden og som forstyrrer normal motorisk og sosial funksjon.

2. HÅPLØSHET: Hvordan ser du på framtiden din? Kan du se noen framtid? Eller synes livet ganske håpløst? Har du gitt opp eller er det fortsatt noen grunn til å forsøke?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Har til tider følt håpløshet i løpet av de 2 siste ukene, men har fortsatt noe grad av håp for framtiden.
- 2. Moderat Vedvarende moderat følelse av håpløshet i løpet av de 2 siste uker. Kan overtales til å innse mulighet for at tingene kan bedres.
- 3. Alvorlig Vedvarende og plagsom følelse av håpløshet.

3. SELVNEDVURDERING: Hva er din mening om deg selv sammenlignet med andre mennesker? Føler du deg bedre, ikke så god, eller omtrent like god som andre? Føler du deg mindreverdige eller t.o.m. verdiløs?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Noe mindreverdighetsfølelse, men føler seg ikke verdiløs.
- 2. Moderat Føler seg verdiløs, men under 50 % av tiden.
- 3. Alvorlig Føler seg verdiløs i mer enn 50 % av tiden. Kan utfordres til å innse at det ikke forholder seg slik.

4. SELVHENFØRENDE FORESTILLINGER OM SKYLD: Føler du deg bebreidet for noe eller falsk anklaget for noe? Hva med? (Bruk ikke rettmessige beskyldninger eller anklager. Ekskluder vrangforestillinger om skyld).

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Føler seg beskyldt, men ikke anklaget i mindre enn 50 % av tiden.
- 2. Moderat Vedvarende følelse av å bli bebreidet og/eller leilighetsvis følelse av å være anklaget.
- 3. Alvorlig Vedvarende følelse av å være anklaget. Når utfordret innser at det ikke er slik.

5. PATOLOGISK SKYLD: Bebreider du deg selv for ubetydelige forseelser du har gjort i fortiden? Synes du selv at du fortjener å være så bekymret over dette?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Føler av og til overdrevet skyldfølelse for mindre forseelse, men under 50 % av tiden.
- 2. Moderat Vedvarende følelse av skyld (i over 50 % av tiden) for handlinger i fortiden som er tillagt overdreven betydning.
- 3. Alvorlig Har vanligvis en følelse av skyld for alt som har gått galt, selv om det ikke er hans/hennes feil.

6. MORGENDEPRESJON: Når du har følt deg deprimert de siste 2 ukene, har du lagt merke til om du føler deg verre på et bestemt tidspunkt av dagen? (forutsetter score 1-3 på ledd 1. Depresjon)

- 0. Ikke tilstede Ingen depresjon.
- 1. Mild Depresjon til stede, men ingen variasjon i løpet av døgnet.
- 2. Moderat Depresjonen nevnes spontant som verst før kl. 12.
- 3. Alvorlig Depresjonen er markert verre før kl. 12. med nedsatt funksjonsevne som bedres utover ettermiddagen.

7. TIDLIG OPPVÅKNING: Våkner du tidligere om morgenen enn hva som er normalt for deg? Hvor mange ganger i uken skjer dette?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Våkner av og til (inntil 2 ganger i uken) 2 timer eller mer før normal tid eller vekkerklokken ringer.
- 2. Moderat Våkner ofte tidlig (inntil 5 ganger i uken) 2 timer eller mer før normal tid eller vekkerklokken ringer.
- 3. Alvorlig Våkner daglig 2 timer eller mer før normal tid eller vekkerklokken ringer.

8. SELVMORD: Har du følt at livet ikke var verd å leve? Har du noen gang vært inne på tanken å gjøre en ende på det? Hva var det du tenkte du kunne gjøre? Har du virkelig forsøkt?

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Gjentatte tanker om at det ville vært bedre å være død, eller av og til tanker på selvmord.
- 2. Moderat Har bevisst planlagt selvmord, men ikke gjort noe forsøk.
- 3. Alvorlig Selvmordsforsøk tilsynelatende beregnet på å ende i døden (dvs, tilfeldig oppdaget eller ineffektive metoder).

9. OBSERVERT DEPRESJON: Basert på intervjuers observasjoner under hele intervjuet. Spørsmålet "føler du for å gråte?" brukt på passende steder under intervjuet kan gi opplysninger som er nyttige i forbindelse med denne observasjonen.

- 0. Ikke tilstede
- 1. Mild Virker trist og sørgmodig selv når følelsesmessige nøytrale emner diskuteres.
- 2. Moderat Virker trist og sørgmodig under hele intervjuet med dyster, monoton stemme, har tårer i øynene eller er nær ved å gråte.
- 3. Alvorlig Går i stå når belastende emner drøftes, sukker ofte dypt og gråter åpenlyst, eller er vedvarende elendig til mote og fastlåst i denne tilstanden.

Psykolog Jan Widen og overlege Tor Severinsen
Tidlig intervensjonspoliklinikk (TIP)
Psykiatrisk klinikk, Sykehuset Telemark
3710 Skien